

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : जून - २०२६

प्रथम सत्र

विषय : समाजशास्त्र संकल्पना आणि समाजकार्य (BSW23-103)

दिनांक : ०१/०६/२०२६ गुण: ३० वेळ: स. १०.०० ते ११.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ गाळलेल्या जागा भरा.

(०५)

१. जातीचे सदस्यत्व ----- आधारित असते.
अ) जन्म ब) शिक्षण क) विवाह ड) वरीलपैकी काहीही नाही
२. सामाजिक जीवन नियंत्रण करण्याचे ----- हे प्राचीन माध्यम आहे
अ) परंपरा ब) रूढी क) संस्कृती ड) धर्म
३. जातीने पूर्णपणे प्रभावित झालेल्या ग्रामीण समाजातील स्थिररचना हि ----- च्या आधारित असते.
अ) जात ब) वर्ग क) वर्ग आणि जात ड) वरीलपैकी काहीही नाही
४. ----- च्या मते एक सामाजिक वर्ग सामाजिक स्थानाचा दृष्टीने अन्य वर्गाहून श्रेष्ठ अगर कनिष्ठ असणे हे सामाजिक वर्गाचे वैशिष्ट्य आहे.
अ) अँबर्कॉर्न ब) मॅक आयहवार क) हॅरी जॉन्सन ड) किंगज डेव्हीज
आणि निमकोफ आणि पेज
५. संस्कृती ही ----- निर्मित आहे.
अ) माणूस ब) नैसर्गिक क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरीलपैकी काहीही नाही

प्र.२ सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(१०)

- १) संघटना म्हणजे काय? सामाजिक संघटनेचे विविध घटक सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) वर्ग व जात यांतील भेद सांगून भारतीय ग्रामीण समाजातील वर्ग रचना स्पष्ट करा.
- ३) सामाजिक समस्यांचा आर्थिक सिद्धांत विशद करा.

प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) राजकीय सामाजीकरण
- २) सामाजिक नियंत्रणाची साधने.
- ३) सामाजिक परिवर्तनास कारणीभूत ठरणान्या प्रक्रिया
- ४) संस्कृतीचे प्रकार.
- ५) सामाजिक संस्थांचे प्रकार.
- ६)

Sub : Social Sciences Concept and Social Work (BSW23-103)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative

(05)

1. Caste membership is based on -----.
a) Birth b) Education c) Marriage d) None of the above
2. ----- is an ancient means of controlling social life.
a) Tradition b) Custom c) Culture d) Religion

3. The stratification of rural society, which was completely influenced by caste, was based on -----.
 a)Caste b)Class c)Caste and Class d)None of the above
4. According to ----- a social class is characterized by being superior or inferior to another class in terms of social position
 a) Abkorn and Nimkof b) Mac Ayhwar and Page c) Harry johnson d) Kings Devij
5. Culture is created by -----.
 a)Man b)Nature c)Both A and B d)None of the above

Q.2 Answer in detail. (Any one) (10)

- 1) What is an organization? Explain in detail the various components of a social organization.
- 2) Explain the class structure in Indian rural society by distinguishing between class and caste.
- 3) Elaborate the economical theory of social problem

Q.3 Write short notes. (Any three) (15)

- 1) Political socialization
- 2) Sources of social control
- 3) Processes that lead to social change
- 4) Types of culture
- 5) Types of Social Organizations
